

9. SINIF COĞRAFYA YAZILIYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI - 1

Adı Soyadı:

Sınıfı :

Numarası :

Puan :

1. Doğal ve beşerî unsurları açıklayarak beşer tane örnek yazınız.

Doğal unsurlar, doğada kendiliğinden var olan oluşumunda insanın bilgi ve becerisinin olmadığı yapılara doğal unsur denir. Kayaçlar, topraklar, bitkiler, akarsular, dağlar vs.

Beşerî unsurlar, insanların ihtiyaçlarını karşılamak için doğal ortamda oluşturduğu yapılara beşerî unsur denir. Barajlar, viyadükler, binalar, otomobiller, kanallar vs.

2. Dünya'yı oluşturan dört temel ortamı yazınız. Bu ortamlarda yer alan unsurlara ikişer tane örnek veriniz.

Litosfer (Taş küre): Dağ, plato

Atmosfer (Hava küre): Sıcaklık, yağış

Hidrosfer (Su küre): Akarsu, deniz

Biyosfer (Canlılar küresi): Bitki, hayvan

3. Coğrafyanın alt bilim dallarını yazınız.

Fiziki Coğrafya: Jeomorfoloji, klimatoloji, hidrografya, biyocoğrafya, toprak coğrafyası

Beşerî Coğrafya: Nüfus coğrafyası, yerleşme coğrafyası, siyasi coğrafya, sosyal coğrafya, kültürel coğrafya, ekonomik Coğrafya

4. Aşağıda verilen bilim dallarının karşısına açıklamalarını yazınız.

Jeomorfoloji:

Yer şekilleri bilimi demektir. Litosferin unsurları, yer şekilleri ve bunların oluşum süreçleri ile dağılışını inceler.

Klimatoloji:

İklim bilimi demektir. Atmosfer, hava olayları, iklim sistemleri, iklim tipleri ve bunların dağılışını inceler.

Hidrografya:

Sular coğrafyası demektir. Hidrosferi oluşturan denizler, göller akarsular gibi su ortamlarını ve bu ortamdaki olayları inceler.

Biyocoğrafya:

Canlılar coğrafyası demektir. Biyosferdeki bitki ve hayvan topluluklarının genel özelliklerini, etkileşimlerini ve yeryüzündeki dağılışını inceler.

5. Orta Çağ'da coğrafyanın tarihsel gelişimini açıklayınız.

Orta Çağ'da coğrafya çalışmalarına İslam coğrafyacılarının katkısı fazladır. Oruç, namaz, hac gibi ibadetlerin zamanın tespit edilmesi ile hac ve kible yönlerinin belirlenmesi etkili olmuştur. El Harezmi, El Biruni, Muhammed İdrisi, İbn-i Batuta ve İbn-i Haldun önemli coğrafyacılarıdır. Avrupa'da ise kilisenin baskısı ve özgür düşünce ortamının olmaması nedeniyle coğrafya çalışmaları yavaşlamıştır.

6. Aşağıda verilen eserleri hazırlayan bilim insanlarını karşısına yazınız.

Kitâb-ı Bahriye:

Pîrî Reis

Seyahatnâme:

Evliya Çelebi

Cihannüma:

Katip Çelebi

Mukaddime:

İbn-i Haldun

Dîvân-ı Lugâti't Türk:

Kâşgarlı Mahmut